

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

26 אפריל 2021

רע"א 56768-02-21 י.ע.ר שווק (ע.א.ש) בע"מ ואח' נ' תנו לחיות לחיות

1

בפני כב' הנשיא רון שפירא

מבקשים

1. י.ע.ר שווק (ע.א.ש) בע"מ
  2. אורית יעקובוביץ
  3. עוזי יעקובוביץ
- ע"י ב"כ עו"ד שמואל לביא

נגד

משיבה

תנו לחיות לחיות
ע"י ב"כ עו"ד יוסי וולפסון ואח'

2

3

החלטה

4

5 לפני בקשת רשות ערעור על החלטות בימ"ש השלום בקריות (כב' השופט שלמה מיכאל ארדמן) שניתנו
6 ביום 03.02.21 וביום 08.02.21 ב-ת"א 38969-12-16 ואשר במסגרתן נדחו בקשות המבקשים לשנות
7 מהוראות פסק הדין, שחלקן ניתנו בהסכמת הצדדים, המסדירות ביקורים של המשיבה במשקי
8 החזירים המנוהלים על ידי המבקשים.

9

10 יצוין כי בקשת רשות ערעור זו הוגשה לאחר כניסתן לתוקף של תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט
11 – 2018 (להלן: "התקנות"). בהתאם לסמכותי מכוח תקנה 146(א)(2) לתקנות הנני מאשר את
12 ההחלטה של בימ"ש קמא ודוחה את בקשת רשות הערעור כנגד החלטה זו. בהתאם לסמכותי מכוח
13 תקנה 148(ב) לתקנות אני סבור כי אין צורך אף לנמק החלטה זו בדבר דחיית בקשת רשות הערעור
14 וזאת מאחר שלא נפלה בהחלטת בימ"ש קמא טעות בממצאים העובדתיים, במסקנה המשפטית או
15 בחוק. עם זאת, אנמק בקצרה.

16

הרקע לבקשה והחלטות בימ"ש קמא:

18 בפני בימ"ש קמא נדון הליך שהגישה המשיבה לפי סעיף 17א' לחוק צער בעל חיים (הגנה על בעלי
19 חיים), התשנ"ד – 1994 (להלן: "החוק") בטענה להתעללות בבעלי החיים אשר במשקי החזירים
20 המנוהלים על ידי המבקשים. במסגרת ההליך שהתנהל ופסק הדין שניתן בהסכמה ניתנו הוראות
21 ונקבע הסדר לפיו המשיבה תוכל לבקר במקום אחת לשנה, אולם אם משרד החקלאות יחדש את
22 הביקורות, יוכלו המבקשים לבקש את ביטול הסדר הביקורים. לאחר פסק הדין התנהל גם הליך
23 ביזיון בימ"ש ובימ"ש קמא מצא כי המבקשים לא קיימו את פסק הדין בשלושה נושאים.

24

25 על רקע מינוי "מנהל" לפי החוק במשרד החקלאות, אשר לטענת המבקשים חידש את הביקורות
26 במקום, המבקשים הגישו לבימ"ש קמא בקשה לביטול ביקורים לפיקוח על ביצוע פסק הדין, ביקורים
27 שנעשים בעקבות הסכמה בין הצדדים. בימ"ש קמא בהחלטתו מיום 03.02.21 לא מצא לנכון להיעתר

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

26 אפריל 2021

רע"א 56768-02-21 י.ע.ר שווק (ע.א.ש) בע"מ ואח' נ' תנו לחיות לחיות

1 לבקשה בשלב זה. צוין כי מדובר בפסק דין חלוט, אשר ניתן בהסכמת הצדדים ביום 21.11.19 וכי מאז
2 פסק הדין לא עולה כי המבקשים טרחו לבצע את הוראותיו, דבר העולה הן מהליך ביזיון בית המשפט
3 בו דן בימ"ש קמא ביום 26.10.20 והן מהביקורת של "המנהל" המצורפת לבקשה לביטול הביקורים,
4 שנערכה ביום 23.09.20 וממנה עולים אותם ליקויים שנדונו בתיק בימ"ש קמא, היינו העדר "העשרה"
5 לחזירים ומקומות שאינם נקיים. בנסיבות אלה, בהעדר המצאה כדין "למנהל" של מלוא המסמכים
6 שהתבקשו המבקשים להעביר ל"מנהל", בהעדר התערבות אקטיבית מצדו לשינוי הסדר הביקורים
7 שנקבע בהסכמת הצדדים וכאשר לא הוכח שהמבקשים השלימו את הנדרש מהם על פי פסק הדין, לא
8 מצא בימ"ש קמא לנכון לבטל את מנגנון הביקורים שמטרתו לוודא אכיפה אפקטיבית של פסק הדין.
9 לכן נדחתה בקשת המבקשים.

10
11 לאחר מכן המבקשים הגישו לבימ"ש בקשה נוספת בה עתרו גם לביטול תחולת פסק הדין. בהחלטת
12 בימ"ש קמא מיום 08.02.21 נקבע שוב כי דין הבקשה להידחות. בימ"ש קמא ציין כי הבקשה שהוגשה
13 נרחבת יותר מהבקשה שהוגשה קודם לכן, שעניינה עסק רק בביטול הסדר הביקורים. בימ"ש קמא
14 לא מצא הצדקה לביטול פסק הדין בתיק בשל מינוי ממונה לעניין צער בעל חיים במשרד החקלאות,
15 שכן פניית ארגון בעלי חיים לקבלת צו על פי סעיף 17א' לחוק אינה מותנית בהעדרו של ממונה ויכולה
16 להיעשות גם כאשר יש ממונה וגם כאשר נעשות ביקורות על ידו. בימ"ש קמא גם לא מצא הצדקה
17 לעיון חוזר מעבר לעובדה שלא נעשתה ל"מנהל" המצאה כדין, גם לגופו של עניין בימ"ש קמא קבע כי
18 לא הוכחו בפניו נסיבות המצדיקות את ביטול הביקורים. נקבע כי ה"מנהל" לא ביקש את ביטול הסדר
19 הביקורים או כל שינוי אחר בפסק הדין. כן השתכנע בימ"ש קמא כי המבקשים לא פעלו לבצע את
20 הוראות פסק הדין במלואן, כפי שעלה הן מהליך ביזיון ביהמ"ש והן מביקורות משרד החקלאות
21 החדשות עצמן. נקבע כי בנסיבות אלה הסדר הביקורים, שניתן בהסכמת המבקשים, הינו ראוי
22 ומאפשר למשיבה לפקח על ביצוע פסק הדין. לכן נדחתה גם הבקשה הנוספת שהוגשה בעניין זה.

טענות הצדדים:

25 המבקשים טוענים כי ההליך בבימ"ש קמא התנהל על רקע היעדרותו של גורם מתאים במשרד
26 החקלאות לביקורת והדרכה במשקי החזירים בארץ בכלל. נטען כי לאחרונה משרד החקלאות מינה
27 ממונה צער בעלי חיים לפי החוק ומנהלת אגף צער בעלי חיים, ד"ר הניג. נטען כי ד"ר הניג ערכה
28 ביקורת מקיפה באחד המשקים של המבקשים לבחינת הרווחה והבריאות של החזירים ומהביקורת
29 ניתן היה ללמוד בבירור כי מצב המשקים מצוין וכי הליקויים מינוריים ונקבעו לוחות זמנים לתיקונם.
30 נטען כי לא מדובר במצב המצדיק הליך לפי החוק. נטען כי מדובר בביקורות שוטפות ולא חד פעמיות
31 ולכן הוגשו הבקשות לבימ"ש קמא על רקע חידוש הביקורות של משרד החקלאות. עוד נטען כי ההסכם
32 שהביא לפסק הדין כלל הסכמה כי כאשר תערכנה ביקורות של משרד החקלאות יוכל ב"כ המבקשים
33 לפנות לביהמ"ש לבטל את הסדר הביקורים של המשיבה. נטען כי בקשות המבקשים הוגשו על רקע
34 שינוי הנסיבות ומאחר שלאור חידוש הביקורות של משרד החקלאות אין היגיון שהמבקשים יהיו
35 כפופים להוראות של שני גורמים במקביל. נטען כי צווים שניתנו לפי סעיף 17א' לחוק, אף שהם ניתנים

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

26 אפריל 2021

רע"א 56768-02-21 י.ע.ר שווק (ע.א.ש) בע"מ ואח' נ' תנו לחיות לחיות

כפסקי דין, ניתנים לשינוי עם שינוי הנסיבות ואכן הנסיבות השתנו במקרה זה, שכן מונה רגולטור אשר מבצע ביקורות שוטפות ואוכף אותן.

המבקשים טוענים כי החלטות בימ"ש קמא מבוססות על נימוק מרכזי והוא כי משרד החקלאות בחר שלא להתערב בהליך באופן אקטיבי, דהיינו לא ביקש לשנות את הוראות פסק הדין. נטען כי בימ"ש קמא שגה בכך שתלה קביעותיו באי התערבות אקטיבית של משרד החקלאות, כאשר משרד החקלאות הוא כלל לא צד להליך ולא נדרש להביע עמדה אקטיבית. נטען כי ניתן להבין מדוע משרד החקלאות הסתפק בתעודת עובד ציבור המדברת בעד עצמה אודות הביקורות, תדירותן וקביעותן וזו עמדה חד משמעית שניתן היה להסתפק בה. נטען כי גם בפסק הדין של בימ"ש קמא לא נקבע שידרש ממשרד החקלאות להביע עמדה אקטיבית, אלא דובר על חידוש הביקורות בלבד, ככזה שיקנה אפשרות למבקשים לבטל את הביקורים. נטען כי תעודת עובד הציבור שהוגשה מטעם ה"מנהל" מדברת בעד עצמה וניתן ללמוד ממנה כי משרד החקלאות, הממונה על צער בעלי חיים, מבצע ביקורות שוטפות ותדירות ומתכוון להמשיך ולבצען. לכן נטען כי אין מקום לביקורת מקבילה של המשיבה. כן נטען כי בימ"ש קמא טעה בקביעותיו לעניין המצאה שכן בפועל משרד החקלאות אישר את קבלת הכתבים ואף מסר תעודת עובד ציבור לתיק, לאחר שעיין בכל הכתבים וההחלטות שנמסרו לו.

המשיבה טוענת כי בקשתם של המבקשים היא לבטל פסק דין חלוט של בימ"ש קמא שמיישם את הוראות הדין ביחס למשקי חזירים שבבעלות המבקשים. נטען כי פסק הדין ניתן בחלקו בהסכמה ובחלקו תוך הכרעה במחלוקות בין הצדדים. נטען כי המבקשים לא ביקשו בזמנו לערער על זהות המומחית שמיישם בימ"ש קמא ומומחיותה ניכרת היטב מעבודתה. נטען כי המבקשים לא הגישו בקשה ביחס לתכנית ההעשרה הסביבתית שקבעה המומחית בהתאם להוראות פסק הדין ותכנית ההעשרה מבוססת היטב על הדין ועל הידע המקצועי בתחום. נטען כי המבקשים לא ערערו על פסק הדין של בימ"ש קמא ופסק הדין מיישם באופן נכון את הוראות הדין על בסיס עובדתי מוצק. כן נטען כי המבקשים לא מביאים טענות מנומקות לטעויות שנפלו, כביכול, בפסק הדין, וממילא המועד להביא טענות כאלו חלף. נטען כי המבקשים אינם מסתירים שבכל התקופה מאז ניתן פסק הדין הם הפרו אותו ועל כך גם נקנסו לפי פקודת ביזיון בית המשפט. נטען כי תכלית בקשת רשות הערעור היא להמשיך ולנהל את משקי החזירים תוך הפרת ההוראות המהותיות שנקבעו בפסק הדין לאחר הליך יסודי וחלקן בהסכמת המבקשים עצמם. נטען כי מדובר בהוראות שמיישמות את תקנות צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (גידול חזירים והחזקתם לצרכים חקלאיים), תשע"ה – 2015, שמטרתן לקבוע תנאים בסיסיים להחזקת חזירים בחזירייה כדי לצמצם את הפגיעה ברווחתם.

בכל הנוגע לטענת המבקשים לפיה יש לבטל את פסק הדין נוכח מינוי "מנהל" או "ממונה" כהגדרתם בחוק טוענת המשיבה כי משרות אלו היו מאוישות תמיד ומדובר רק בחילופי גברי. כן נטען כי הזכות להגיש הליך לפי סעיף 17א' לחוק אינה מותנית בפעולות משרד החקלאות או במחדלים מצד רשויות האכיפה. נטען כי המחוקק הקנה זכות תביעה זו בכוונת מכוון במקביל לסמכויות האכיפה והפיקוח

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

26 אפריל 2021

רע"א 56768-02-21 י.ע.ר שווק (ע.א.ש) בע"מ ואח' נ' תנו לחיות לחיות

של משרד החקלאות וגורמים אחרים על מנת לאפשר זכות עמידה למייצגי בעלי החיים. נטען כי טענת המבקשים כי מדובר בהליך מנהלי מיוחד או מעין מנהלי אין לה כל בסיס משפטי.

המשיבה טוענת כי המבקשים לא הצביעו על נסיבות המצדיקות ביטולו של צו לפי סעיף 17א' לחוק. נטען כי פסק הדין מורה על יישום הוראות החוק בחזירות והמבקשים אינם טוענים שחל שינוי בחזירות. נטען כי המבקשים מטעים את ביהמ"ש ביחס לנסיבות שהשתנו לטענתם. נטען כי משך כל ההליכים כיהנו במשרד החקלאות "ממונה" ו"מנהל" כהגדרתם בחוק. כן נטען כי הצווים שניתנו במסגרת פסק הדין הם צווים אופרטיביים ליישום הוראות מפורשות וספציפיות בתקנות, שנמצא שהמבקשים מפרים. נטען כי הסדר הביקורים שנקבע בהסכמה נועד לאפשר למשיבה לבחון, אחת לשנה ובתיאום מראש, את עמידת המבקשים בהוראות פסק הדין וזוהי דרישה מינימלית ומתבקשת, בלעדיה מעוקר פסק הדין מכל תוכן מעשי. נטען כי המבקשים אינם מסבירים מדוע הם מתנגדים לקיום ההסדר. המבקשים לא ערערו על פסק הדין ולא הציגו נסיבות עובדתיות חדשות שמצדיקות שינוי בצו שניתן. נטען כי זהותם של מי שמכהנים בתפקידים כאלו ואחרים במשרד החקלאות או משטר הביקורות של המשרד לא היו חלק מעילת התביעה וחילופי גברי ושינויים במשטר הביקורות אינם מצדיקים שינוי פסק הדין.

המשיבה טוענת כי בימ"ש קמא לא הורה ל"מנהל" להצטרף להליך, אלא הציג תסריט היפותטי בו אילו היה המנהל מבקש להצטרף להליך, אזי היה מקום לשקול את כניסתו בנעליה של המשיבה ועל כן היה אולי טעם לבטל את הסדר הביקורים של המשיבה במשקי המבקשים. נטען כי תסריט היפותטי זה לא התממש, למרות שלטענת המבקשים במשרד החקלאות מודעים להליך. נטען כי מאחר שממילא המנהל לא ביקש להצטרף להליך, המשיבה גם פטורה מלטעון לגופה של בקשה מסוג זה שלא הוגשה. נטען כי אין בסיס לטענת המבקשים כי מדובר בהחלטה שאינה מבוססת בדין ואינה סבירה. כן נטען כי תכליתה של בקשת רשות הערעור, כמו גם הבקשות שביחס אליהן הוגשה, היא לשכנע כי המבקשים אינם מחויבים בקיום החלטותיו של בימ"ש קמא. נטען כי בימ"ש קמא השתכנע שהמבקשים אינם מקיימים את הוראות פסק הדין והתקנות והמבקשים אינם מביאים כל טעם להתערבות ערכאת הערעור בממצאיו העובדתיים של בימ"ש קמא, התערבות שהיא ממילא מצומצמת.

המבקשים טוענים בתגובה לטענות המשיבה כי התביעה הוגשה לבימ"ש קמא על רקע הפסקת הביקורות של משרד החקלאות במשקי החזירים בכל הארץ עקב אי איוש תפקיד מנהל אגף רווחת בעלי חיים בשירותים הווטרנריים עד לתחילת 2020 לערך. נטען כי כעת משמתיקויות ביקורות של משרד החקלאות, שהוא הגורם המוסמך לפי החוק לעריכת הביקורות, התבטל הטעם להמשיך ולהסתמך על קביעות והוראות שניתנו על סמך ביקורת מומחית ביהמ"ש איננה הגורם המוסמך לקביעות אלו. נטען כי מעת שהתחדשות הביקורות של משרד החקלאות נוצר שינוי נסיבות ואם למשיבה יש טענות הרי שאלו טענות חדשות ועומדת לה הזכות להגיש תביעה חדשה. נטען כי פסק הדין אינו רלוונטי עוד למצב העדכני. נטען כי מביקורות עדכניות של משרד החקלאות עולה כי

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

26 אפריל 2021

רע"א 56768-02-21 י.ע.ר שווק (ע.א.ש) בע"מ ואח' נ' תנו לחיות לחיות

המשקים במצב מצוין ולכל הפחות מניח את הדעת ואין בהם ליקויים המצדיקים המשך ניהול הליך
או אכיפה לפי סעיף 17א' לחוק.

דיון והכרעה:

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת החלטות בימ"ש קמא הגעתי למסקנה כי יש לדחות את בקשת
רשות הערעור. לא מצאתי כי בהחלטות בימ"ש קמא נפל כל פגם המצדיק התערבות בנסיבות העניין.

כפי שנקבע בהחלטות בימ"ש קמא וכפי שטוענת המשיבה, מדובר בפסק דין שהמבקשים לא ערערו
עליו. נראה מההליכים שהתנהלו בבימ"ש קמא כי המבקשים לא טרחו לבצע את הוראותיו. בימ"ש
קמא קבע כי בנסיבות העניין, כאשר לא הוכח שהמבקשים השלימו את הנדרש מהם על פי פסק הדין,
אין מקום לבטל את מנגנון הביקורים שמטרתו לוודא אכיפה אפקטיבית של פסק הדין (ויוער, במאמר
מוסגר, כי התנגדות המבקשים לביקורות מעוררת תחושה שלא בכדי הדבר. כי הרי אם היו מבוצעים
כל תיקוני הליקויים והמבקשים היו מקיימים אחר הוראות פסק הדין במלואו, כי אז לא הייתה
להם התנגדות להמשך הביקורים מטעם המשיבה או לכל מנגנון בקרה אחר).

לטענת המבקשים, צוין בפסק הדין כי כאשר תערכנה ביקורות של משרד החקלאות יוכל ב"כ
המבקשים לפנות לביהמ"ש לבטל את הסדר הביקורים של המשיבה. לכן נטען כי כעת כאשר קיים
ממונה לעניין זה במשרד החקלאות יש לבטל את הסדר הביקורים של המשיבה. בימ"ש קמא בחן את
נסיבות העניין ומצא כי אין הצדקה לביטול פסק הדין או לביטול הסדר הביקורים בשל מינוי ממונה
לעניין צער בעלי חיים במשרד החקלאות, שכן פניית ארגון בעלי חיים לקבלת צו על פי סעיף 17א'
לחוק, כפי שנעשה במקרה זה, אינה מותנית בהעדרו של ממונה ויכולה להיעשות גם כאשר יש ממונה
וגם כאשר נעשות ביקורות על ידו. על כן, קיומו של ממונה לעניין צער בעלי חיים במשרד החקלאות
אינו מיתר את מילוי הוראות פסק הדין על ידי המבקשים בנסיבות המקרה. הזכות להגיש הליך לפי
סעיף 17א' לחוק אינה מותנית בפעולות משרד החקלאות או במחדלים מצד רשויות האכיפה. המחוקק
הקנה זכות תביעה זו בכוונת מכוון במקביל לסמכויות האכיפה והפיקוח של משרד החקלאות וגורמים
אחרים על מנת לאפשר זכות עמידה למייצגי בעלי החיים.

במקרה זה נראה כי המבקשים לא פעלו לבצע את הוראות פסק הדין במלואן, כפי שעלה הן מהליך
ביזיון ביהמ"ש והן מביקורות שנערכו במקום על ידי המומחית מטעם ביהמ"ש. יצוין כי גם מביקורות
הגורם מטעם משרד החקלאות עולה כי קיימים עדיין ליקויים שיש לתקנם ולא ברור מה עלה בגורל
הביקורת שהייתה אמורה להיערך במשקים בראשית שנת 2021. עורך הביקורת מטעם משרד
החקלאות אף ציין כי למרות שהמגדל משקיע רבות בחזירים ובתנאי ההחזקה שלהם, קיימים
ליקויים ואם אלה לא יתוקנו עד הביקורת הבאה יינקטו צעדי אכיפה. יצוין כי חלק מהליקויים שצוינו
הן בביקורות של המומחית מטעם בימ"ש קמא והן בביקורות של משרד החקלאות הם ליקויים
חמורים ונראה כי ליקויים אלה טרם טופלו.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

26 אפריל 2021

רע"א 56768-02-21 י.ע.ר שווק (ע.א.ש) בע"מ ואח' נ' תנו לחיות לחיות

בנסיבות אלו, סבור אני כפי שסבר בימ"ש קמא, כי לא הוכחו נסיבות המצדיקות ביטול הביקורים המאפשרים למשיבה לפקח על ביצוע פסק הדין. על כן, מהנימוקים שפורטו בהחלטות בימ"ש קמא ובטענות המשיבה לא מצאתי מקום להתערב בהחלטותיו של בימ"ש קמא.

המבקשים יישאו בהוצאות המשיבה בסכום כולל של 7,500 ₪ שישולם בדרך של העברת סכום הערבון שהופקד בתיק בית המשפט לידי המשיבה, וזאת באמצעות ב"כ.

המזכירות תעביר עותק מהחלטה זו לב"כ הצדדים ולתיק בית משפט קמא.

ניתנה היום, י"ד אייר תשפ"א, 26 אפריל 2021, בהעדר הצדדים.

רון שפירא, נשיא